

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS **NUTARTIS**

2021 m. spalio 13 d.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas), Algirdo Taminsko ir Dalios Vasarienės,

susipažinusi su 2021 m. spalio 4 d. paduotu ieškovės E. R. kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. liepos 8 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Ieškovė E. R. padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo 2021 m. liepos 8 d. nutarties peržiūrėjimo. Minėta nutartimi teismas paliko nepakeista Kauno apygardos teismo 2021 m. kovo 2 d. nutarti, kuria netenkintas ieškovės pareiškimas pradėti UAB "Travedus" veiklos tyrimą.

Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose

įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtinais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą, bei argumentuotai pagristi, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui,

o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismu sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atrankos kolegija pažymi, kad ieškovė kasacinį skundą teikia antrą kartą. Pirmą kartą teiktą ieškovės kasacinį skundą atrankos kolegija 2021 m. rugpjūčio 18 d. nutartimi atsisakė priimti kaip neatitinkantį <u>CPK 346 straipsnio</u>, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų.

Pagal <u>CPK 350 straipsnio</u> 5 dalį, jeigu kasacinį skundą atsisakoma priimti šio straipsnio 2 dalies 3, 4, 5, 7 punktuose nurodytais

pagrindais, tai kasatorius, ištaisęs trūkumus, turi teisę iš naujo paduoti kasacinį skundą, nepažeisdamas CPK 345 straipsnyje nustatyto termino. Toks kasacinis skundas nelaikomas pakartotiniu.

Įvertinusi ieškovės antrą kartą teikiamą kasacinį skundą, atrankos kolegija daro išvadą, kad jis grindžiamas beveik analogiškais argumentais kaip ir pirmasis atrankos kolegijos atsisakytas priimti ieškovės kasacinis skundas.

Ieškovė kasaciniame skunde nurodo, kad teismai nukrypo nuo kasacinio teismo praktikoje suformuluotų teisės taikymo taisyklių, kada yra pradedamas juridinio asmens veiklos tyrimas. Ieškovės teigimu, teismų praktikoje nereikalaujama, kad teismas įsitikintų dėl juridinio asmens netinkamos veiklos, o yra keliamas reikalavimas tiki sukelti pakankamas abejones jūridinio asmens veiklos tinkamumu. Ieškovės nuomone, teismui pateikti duomenys aiškiai atitiko ir net viršijo kasacinio teismo praktikoje suformuluotus kriterijus pradėti juridinio asmens veiklos tyrimą, taigi teismai, atsisakydami tenkinti ieškovės pareiškimą, nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos šios kategorijos bylose. Ieškovės nuomone, teismai taip pat nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, pagal kurią juridinio asmens veiklos tyrimas pradedamas siekiant apginti mažumos akcininkų interesus, pašalinti nesutarimus tarp konfliktuojančių šalių, ir neužtikrino ieškovei Konstitucijos 30 straipsnio 1 dalyje garantuojamos pažeistų teisių gynybos, nes atsisakė pradėti juridinio asmens veiklos tyrimą motyvuodami tuo, kad ieškovė skundė visuotinio akcininkų susirinkimo nutarimus.

Kasaciniame skunde ieškovė taip pat nurodo, kad pirmosios instancijos teismas ne tik balsu neperskaitė rašytinių įrodymų, bet ir nepaklausė, ar su šiais įrodymais yra susipažinę dalyvaujantys byloje asmenys, nesuteikė galimybės pateikti paaiškinimų dėl rašytinių įrodymų. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai tokio pirmosios instancijos teismo padaryto CPK 183 ir 200 straipsnių pažeidimo nelaikė esminiu. Be to, buvo pažeista ieškovės teisė į teisingą teismą, teisė būti išklausytai, nes bylą nuotoliniu būdu per "Zoom" nagrinėjęs Kauno apygardos teismo teisėjas pasišalino iš procese dalyvaujančių asmenų matymo lauko ir atskirais periodais nebuvo matomas (teisėjo kėdė būdavo tuščia, o salės vaizdas nematomas). Ieškovė taip pat nurodo, kad Kauno apygardos teismas paskelbė nutartį pažeisdamas CPK 290 straipsnyje nustatytą 7 dienų termina nutarčiai priimti. Lietuvos apeliacinis teismas skundžiamoje nutartyje lakoniškai nurodė, kad istatyme nurodyto procesinio termino nesilaikymas nesudaro pagrindo konstatuoti proceso šalių teisių pažeidimo, tačiau nepateikė jokių argumentų, pagrindžiančių tokius teiginius, taigi

apeliacinės instancijos teismas pažeidė esminę teismų pareiga motyvuoti primamus teismų sprendimus, o tai yra pagrindas konstatuoti absoliutų teismo sprendimo negaliojimo pagrindą pagal <u>CPK 329 straipsnio</u> 2 dalies 4 punktą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su ieškovės kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai nepatvirtina <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kriterijų kasacijai. Pažymėtina, kad kasaciniame skunde neužtenka vien tik nurodyti, kad teismas pažeidė teisės normas, šiuos teiginius būtina pagrįsti kasacijos pagrindą atskleidžiančiais teisiniais argumentais, o šiuo atveju kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, jog egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai taikė ir pažeidė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos. Šiuo atveju kasaciniame skunde nenurodyta teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Atrankos kolegija taip pat atkreipia dėmesį, kad ieškovės kasacinis skundas turi ir kitų trūkumų. Su kasaciniu skundu nėra pateikta tinkama atstovavimo sutartis, nes teismui pateiktame atstovavimo sutarties išraše nurodyta, kad ieškovę pavedama atstovauti advokatei V. Kisielienei, tačiau tiek atstovavimo sutartį, tiek kasacinį skundą pasirašė advokatė S. E. Šalūgaitė. Be to, už kasacinį skundą ieškovė sumokėjo 225 Eur žyminio mokesčio, nors, vadovaujantis <u>CPK</u> 80 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 7 dalimi, 82 straipsniu, turėjo būti mokamas 249 Eur žyminis mokestis.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad ieškovės kasacinis skundas neatitinka <u>CPK 346 straipsnio</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (<u>CPK 350 straipsnio</u> 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžinamas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis (<u>CPK 350 straipsnio</u> 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti. Grąžinti ieškovei E. R. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 225 (du šimtus dvidešimt penkis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2021 m. spalio 4 d. "Swedbank" mokėjimo nurodymu Nr. 116.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Antanas Simniškis

Algirdas Taminskas

Dalia Vasarienė